

Oktober 2005

take: 37

udgives af Danske Filminstruktører

Take: 37 udgives af

Danske Filminstruktører

Vermundsgade 19
2100 København Ø
Tlf. 35 83 80 05
Fax. 35 83 80 06
email: mail@filmdir.dk
www.filmdir.dk

Ansvarshavende redaktør
Linda Krogsoe Holmberg

Design/layout

Olga Bramsen
Ryegade 19A, 1.sal
2200 København N
Tlf. 28 89 60 73
e-mail: olga.bramsen@mail.dk

Take er åbent for indlæg
Næste deadline er 1. januar 2006

Tryk

B. Thorgils as

Oplag

500

Danske Filminstruktører

- 3 Op på dupperne
af Linda Krogsoe Holmberg
- 4 Leder - Forandring fryder
af Ebbe Nyvold
- 6 Mod en ny undergravende dokumentarisk genre,
”Do-komedien”
af Mikkel Stolt
- 10 Instruktører og Producenter - et tvangsægteskab
af Dorte Høeg Brask
- 12 Sven Methling
- 13 Fra sekretariatet
- 18 Legatuddelinger
- 19 Råd og udvalg

*Take udkommer 4 gange årligt. Take er både et informationsblad og et debatforum for aktuelle filmpolitiske diskussioner. Alle indlæg er velkomne.
Take:38 udkommer i slutningen februar måned, 2006.*

Op på dupperne.

Vi er på vej ud af det gamle medieforlig der slutter med udgangen af 2006. Derfor er startskuddet til de indledende øvelser omkring det nye filmforlig begyndt. I den forbindelse vil jeg gerne komme med en opfordring til alle medlemmer af Danske Filminstruktører om at komme med tanker og meninger om hvordan det går med vores fag. Udadtil ser det jo fremragende ud, men hvis succes'en skal fortsætte er vi dybt afhængige af, hvordan det nye filmforlig kommer til at se ud, både økonomisk, men også fx. hvilke krav der bliver stillet til både DR og TV2. Derfor er det vigtigt at vi i den kommende tid er synlige både internt i branchen og ude i medierne. Så fat pennen og skriv. Gerne indlæg til TAKE som både Dorte Høeg Brask og Mikkel Stolt har gjort i dette nummer, men også kronikker, indlæg og andre debatter i det offentlige rum. Jeg savner lidt at høre fra mine fiktive! (fiktions-) kollegaer?? Der er masser af grøde hos dokumentaristerne der arbejder ihærdigt på at gøre deres arbejdsvilkår bedre, men der er lidt stille, for ikke at sige meget stille hos spillefilmsinstruktørerne. Så op på dupperne venner, det er nu der skal sås, hvis vi skal høste senere!!

Linda Krogsoe Holmberg

Forandring fryder?

Der findes en anekdote om Albert Einstein, da han var professor ved universitetet i Berlin. En dag sad han og dikterede næste dags eksamensspørgsmål til sin sekretær. Da der var gået et stykke tid kunne sekretæren ikke dy sig for at afbryde Einstein. ”Men Hr. professor”, udrød hun, ”det er jo nøjagtig de samme spørgsmål som i fjor!”.

”Det ved jeg”, svarede Einstein, ”men svarerne er ikke de samme!”.

Anekdoten siger noget om, at udvikling og forandring er fænomener, der er en del af de grundvilkår, vi må leve med. Men forandring og udvikling er også redskaber, som bruges til at legitimere ændringer. I de rigtige hænder er de særdeles effektive redskaber.

Samtidig forledes vi til at tro, at fortiden er bedre end nutiden, og fremtiden er et terræn fuld af farer og trusler. Der er nemlig en tendens til at se fortiden gennem en optik, hvor den tager sig bedre ud, er tryggere, mere overskuelig og hæftet op med stokroser.

Jeg vil vove den påstand, at : ikke alt, der introduceres under forandringens og udviklingens fane, af den grund er godt eller nødvendigt.

Mange mennesker har den opfattelse, at vi hele tiden bliver klogere, og at udviklingen er en rational fremadskridende proces, der kræver forandring for at lykkes. Det er lidt ligesom at tro, at bare Sisyfos får rullet stenen op på toppen ad bakken, så er der lys for enden af tunnelen. Men som den græske myte så rammende fortæller, så smutter stenen fra ham, lige før han når toppen, og han må til evig tid begynde forfra.

Forandringer er tit noget nogen vil have, fordi det giver dem fordele af den ene eller anden karakter. Det kan være økonomiske fordele, det kan være magtmæssige fordele. Men det kan man bare ikke sige højt. Det vil virke dominerende og grådig. Derfor pakkes ønsker om forandring ind i en anden retorik, der ofte er gammel vin på nye flasker. Her tænker jeg på de mange management-begreber, der har ramt os gennem de sidste 10 til 15 år. ”Projektorientering”, ”innovation”, ”kompetence” og ”evalueringskultur”.

Foto: Troels Jøppe

Det er vigtigt at være sig bevidst, at nye ideer og begreber ofte er en del af en ”modebølge”, der har sin mere eller mindre succesrige gang over verden. Man kan sige, at ideer er ”på rejse”. De bringes rundt af konsulentfirmaer, store institutioner og politiske interesser. Nogle af disse ideer ”på rejse” finder fodfæste og bliver til gældende norm inden for forskellige samfundsområder. Andre forbliver bare ideer, der måske nok er sympati om, men som ikke bliver taget aktivt i brug.

F.eks. var ”evaluering” for ganske få år siden et negativt ladet begreb. Det var noget man rynkede lidt på næsen af, og helst ikke ønskede inden for sine døre. I dag snakker alle om evaluering. Alt skal evalueres og testes i hoved og r... Det er også blevet meget fint, for nu taler man ikke bare om evaluering - nu taler man om evalueringskultur. Det er raffineret at koble et værdiladet og betydningsfuldt ord som kultur til evalueringsbegrebet - for hvem kan være modstander af kultur?

Bortset fra Nordisk Films marketing-drenge, er filmbranchen indtil videre sluppet for at blive inficeret af evaluering. Men der er en reel fare for, at også vi vil blive ramt af det, og det er derfor væsentligt at forholde sig nøgternt til begrebet og hele tiden spørge: hvad skal evalueres, med hvilket formål, af hvem og på grundlag af hvilke data?

Jeg mener, det er vigtigt at kunne skille skidt fra kanel, når krav om forandring kommer på dagsordenen. Det skal ikke være sådan, at det er dem, der råber højest, eller dem der har mest magt, som får ret.

Min påstand er derfor, at ikke alt, der påstås at være forandring og udvikling nødvendigvis er af det gode.

*Ebbe Nyvold
Formand*

MOD EN NY UNDERGRAVENDE DOKUMENTARISK GENRE, ”DO-KOMEDIEN”

Danske dokumentarfilm kan være spændende, dejlige, følsomme, kedelige, oplysende, sanselige, observerende, journalistiske og også en gang i mellem underholdende eller direkte morsomme. Men dét er sgu ikke ret tit. Måske er man bange for at forråde sandheden eller virkeligheden ved at gøre det for sjovt? Eller er det ikke fint at lave sjov? Det føles måske finere at være alvorlig og prøve at formidle livets store temaer, men hvis vi samtidig vil ha' et publikum, prøver vi gerne at få vores dokumentarfilm til at ligne noget, man kender i forvejen. Men det er jo absurd, at vi tror, at vi kan tvinge folk til at interessere sig for vores film ved at lave plakater, der ligner et dvd-cover til en virkeligt ringe, amerikansk B-film. Det lader folk sig ikke snyde af. Det er også dumt at antage, at det er godt, at en dokumentarfilm tilpasses klassisk dramaturgi for at give den et ”biograf-filmisk” præg. Det er som om det er genkendeligheden, man vil – mere end noget andet. Som om genkendelighed er et plus-ord. Men hvis man vil ændre noget med sine film og åbne folks øjne, så må man også kigge på sine formelle greb. Og her er humoren en udmærket brobygger, synes jeg.

Dramaturgien kan jo ellers være ganske glimrende – hvis man holder sig for øje, at den hænger så meget sammen med teksten, at den derfor lader det tekstlige være styrende for filmen. ”Men det er jo dramaet, den styrer”, vil nogen sige – og ja, men det er det tekstbaserede drama, selvom man taler om orkestrering af personerne og den slags. Det musikalske begreb, orkestrering, peger dog i den rigtige retning efter min mening, for jeg finder det langt mere givende og morsomt, at arbejde ud fra et jazz-dramaturgisk udgangspunkt, forstået på den måde, at der skal være plads til improvisationen, til udflugter, til indfald og udfald – og skæg og ballade. Det bliver simpelthen morsommere at se på. Jeg mener helt bestemt, at en låst dramaturgi - inkl. personorkestreringen i skurke og helte og så videre - kan være direkte ødelæggende for både en intellektuel og en emotionel oplevelse af en dokumentarfilm – ja, den kan være nærmest fascistoid, fordi den af natur er en dominator. I jazz er der plads til improvisationer, og tænk på hvor dejligt det er, når solisten efter en vandring vender tilbage til melodien. Enten har udflugterne været berigende, eller også er det befriende, når melodien starter igen.

”Jamen, er melodi og dramaturgi ikke det samme?”. Jo - men nej. Men vi kan ikke lave de sammenligninger alligevel, og jeg er i øvrigt på vej et andet sted hen med denne artikel. . ”Og musik er jo også tit en meget forudsigelig form?”. Jeg sagde, at vi ikke sådan kan sammenligne, men hvis I insisterer, så er formalistisk forudsigelighed ikke nødvendigvis et onde – det er den behagesyge formalisme, der er noget pis. Og sådan er det i øvrigt også i musik – især popmusik.

Men altså, vi vil også gerne underholde – det er der bestemt ikke noget galt med. Det er sundt at grine, og det er sundt at latterliggøre de kloge og de fine og rige. Det er måske ikke direkte sundt for dem, men det er sundt for os og for samfundet. Især hvis man husker at grine af sig selv ind i mellem. Og man kan også udmærket bruge dramaturgien og andre fiktionselementer, for misforstå mig ikke: Dokumentarfilm bør være lige så kunstfærdige som sandfærdige, ligesom det for fiktionsfilm gælder det omvendte. Men det er altså ikke sundt at ville underholde på en leflende eller medløbende måde. At ville ligne en spillefilm er heller ikke underholdende i sig selv. I værste fald er det beregnende – i bedste fald er det barnligt. Når formen bliver så forudsigelig, at det irriterer og skygger, så er man allerede langt væk fra et væsentligt kunstnerisk udtryk og filmen mister sin egen stemme. Og en egen stemme – det skal en film altså ha', ellers er det pop eller mainstream. Det, jeg vil med dokumentarfilmen, er, at komme pænheden, behagesygen og det medløbende trendrytteri til livs. Ind med det vilde, det surrealistiske, det subversive og det satiriske. For det er som om, vi er bange for at lave film, der tager stilling. Eller tager fejl. Eller er uforudsigelige og ikke-lige-sådan-genkendelige. Hvor er de film, hvor tvetydigheden ikke bare er en tåge, men et kunstnerisk og måske humoristisk valg? Såkaldt observerende film bliver let lidt selvfede i deres ”afslørende” form, og andre, der vil formidle de store følelser i en eller anden handlingmæssig sammenhæng, dækker sig bag det postulerede og konstruerede drama. Er vi angste for at tage stilling? For at blive til grin? For ikke at kunne få finansieret vores film? Men nogen af os skal sgu tage stilling; vi skal turde tage fejl, turde pege fingre og udfordre urimeligheder. Og det skal ske i en filmisk form, der ikke vil lefle, og som ikke pakker tingene ind for at gøre dem

mere spiselige. Det bliver hyklerisk og hult – for ikke at sige tøsedrengs-agtigt. For der er nemlig ikke noget bedre end dokumentarfilm, der selv bliver klogere undervejs på en uforudsigelig måde.

Og nu er det at ”Do-komedien” kommer ind i billedet. Det er selvfølgelig ordene dokumentar og komedie, der er splejset sammen sådan lidt skævt, og det er for at minde os selv om, at form og indhold hænger sammen. Det betyder, at hvis formen er traditionel, så bliver indholdet det også. Denne genre er specielt tænkt til dokumentariske film, der omhandler og satiriserer over forskellige autoriteter og magtinstanser, hvad enten det så er krigsliderlige generaler, fredhellige præster af alle trosretninger, den selvhøjtidelige reklameverden, udueligt udført lokalpolitik, ens eget latterlige over-jeg, skrupelløse ugebladsredaktører, manifest-skrivende filminstruktører osv. osv.

Jeg har villet skabe en ramme for film, der tør være undergravende på en sjov måde. Til film, der som sagt tør tage stilling eller tage fejl - eller begge dele med tvetydigheden som greb. Nedenstående er både et manifest med en slags regler og et analyse-redskab til at afgøre, om en given film er en ”Do-komedie” (hvis nogen skulle have brug for dét).

1) En ”Do-komedie” tager udgangspunkt i virkeligheden – dens billedmateriale skal for mindst 85% vedkommende være indsamlet ude i virkeligheden og ikke i et studie (jo for resten, hvis filmen drejer sig om en tv-journalist eller lignende må der godt optages mere i studie). Det er således tilladt i et vist omfang at konstruere optagelser, og man må også gerne lægge musik på. En vis fiktionisering må faktisk nok påregnes!

2) En ”Do-komedie” skal benytte sig af op til flere af film-komediens genretræk, men præcis hvilke er valgfrit. Da forskellige mennesker synes at forskellige ting er morsomme, kan komedie jo være mange ting, men især slapstick er tilladt!

Det er således ikke tilstrækkeligt at være en dokumentarfilm, som ind imellem

kan være lidt sjov, og det er heller ikke nok at være en komedie, hvor man har dokumentariske billedindslag. Tv-komik uden et filmisk udtryk falder også uden for genren. Mockumentaries (falske dokumentarfilm) tæller næppe heller med, da de som regel gør alt for at ligne en dokumentarfilm og ikke en komedie.

3) Det komiske skal være baseret på det virkelige! Det vil sige, at komedien skal være satirisk og forholde sig til det dokumentariske, og det dokumentariske skal forholde sig til satiren. Præcis hvordan, må man selv finde ud af. Det er vist det her, der er det svære.

Det såkaldte docu-soap-format tæller ikke rigtigt, da det dokumentariske sjældent er satirisk, kun underholdende.

4) En ”Do-komedie” skal være subversiv (på en eller anden måde) og ikke konservativ samt morsom men ikke behagesyg. Og det gælder både form og indhold!

5) Der findes ikke andre regler end de fire ovenstående – ja, og så den her. Og den siger, at man skal følge reglerne så godt man kan!

Så kom jeg endelig til det vigtigste (via nogle omveje, jeg nødig ville ha’ undværet): Lad os lave en serie på f.eks. syv film – syv ”Do-komedier”. Lad os finde syv instruktører, der tør tage en rød næse på eller gi’ andre en på, og lad os lave denne opfølger til ”Magtens Billeder”, der ærlig talt blev lidt for redelig. Så dette er en direkte opfordring til f.eks. Jørgen Ramskov og DFI’s konsulenter og vores tv-stationer: Lad os finde penge til en selv-ironisk pendant til det noget selvhøjtidelige ”Dogumentary”-projekt, der både var dejligt sindssygt og komplet latterligt, og vi vil få nogle rablende film, der tør gå til kanten, på kanten og måske også ud over kanten....

Mikkel Stolt

Instruktører og Producenter - et tvangsægteskab

De dårlige historier findes overalt. Og jeg må heller ikke sige det højt - for alle taler om alle, og tænk hvis... men hvornår trækker man en streg i sandet og siger nu er det nok!

Efter at have siddet 2 år i et selskab og samarbejdet på en større film produktion har jeg ved et tilfælde opdaget, at producenten "så at sige har "snuppet" min idé og research og solgt den til TV bag min ryg,

Producenten beklager og sagen ruller, men ophavsretligt og juridisk er der intet at gøre. Jeg kan henstille til god moral og opførsel. Men i sidste ende er der ingen og næsten intet, der beskytter instruktørens udviklingsarbejde eller idéer. Kun værdighed, integritet og en stærk fælles kultur bremser enhver form for kynisme og rovdrift på instruktørernes investeringer.

Man sætter sin idé i pant hos producenten. Det er en tillids erklæring. Det kan gå godt, men som nævnt også temmelig galt.

Det handler om en branche, hvor instruktøren som udgangspunkt står svagt dels fordi aftaler bygges på usynlige kontrakter (på gensidig tillid og forståelse), dels fordi instruktørens investering er så omfattende og afgørende for filmens videre udvikling - og fordi vi er så afhængige af producenternes adgang til midlerne for at opnå den frihed - økonomi og det rum, som filmen kræver for at blive realiseret.

Efter at have arbejdet en del år som både instruktør, lærer og nu producent er det slående, hvor meget vi trænger til en diskussion om hvordan både vilkår og forholdet mellem producent og instruktør kan styrkes. Det skal siges at jeg har haft fine samarbejder, men jeg hører desværre alt for ofte om samarbejder, der ender i misforståelser og skuffelser, konflikter og kontraktbrud. Instruktørerne forlader film og manuskripter, ideer bliver "stjålet", lønninger udebliver, producenten mister interessen og samarbejdet opløses. Det er klart at vi savner en frugtbar dialog om hvad et samarbejde kan være.

Fordi der ikke uddannes producere til dokumentarfilm, vokser de gode samarbejder desværre ikke naturligt op. Instruktørerne skal så at sige starte forfra, når de forlader en filmskole og er på vakkende grund, når de indgår de første forsigtige samarbejder med producenter og selskaber.

Hvad ved en instruktør om producenter, rettigheder og budgetter, - om at beskytte sin idé eller hvilke krav han kan stille for at lægge sin film i netop det selskab?

Som det er i dag igangsættes og udvikles film gratis med producentens invitation og DFIs billigelse. Det er mere reglen end undtagelsen at instruktøren researcher uden løn. Skriver oplæg, finder hovedpersoner, laver optagelser, klipper i materialet og skriver manuskripter. Alt dette før en egentlig støtte bevilling er sat i gang. For hvem kan lade være, når historien er der? Aftalerne med producenten er løse, når pengene kommer, så tilfalder der instruktøren en sum. Men kontrakterne skrives først når det egentlige samarbejde er blåstemplet med støtte fra finansieringskilderne. Det betyder at der allerede har været et langstrakt forløb over halve og hele år, som skal gøres op i kr. og ører. Og hvem vil ikke gerne gøre filmen færdig og fortsætte arbejdet med optagelser der er i gang, selvom rettigheder mistes, lønnen væsentlig lavere end forventet og svære kompromiser indgås om ophavsret, final cut og videre salg? Hvem gider diskutere, når filmen er så tæt på?

Som vilkårene er i dag er de ikke tidssvarende.

Jeg tror ikke længere på at en instruktør behøver en producent for at gå i gang med sin film.

Produktionsvilkårene er forandret og udstyr og faciliteter er tilgængelige i prisbillige udgaver som aldrig før. Flere og flere instruktører investerer i kamera udstyr og klippe faciliteter, andre rejser kontor fællesskaber med tonemestre, klippere og produktionsfolk.

Instruktøren kan så at sige producere sin egen "undersøgelse" og dermed selv sætte rammerne for det juridiske, men også det økonomiske og kunstneriske regnskab inden filmen går i produktion.

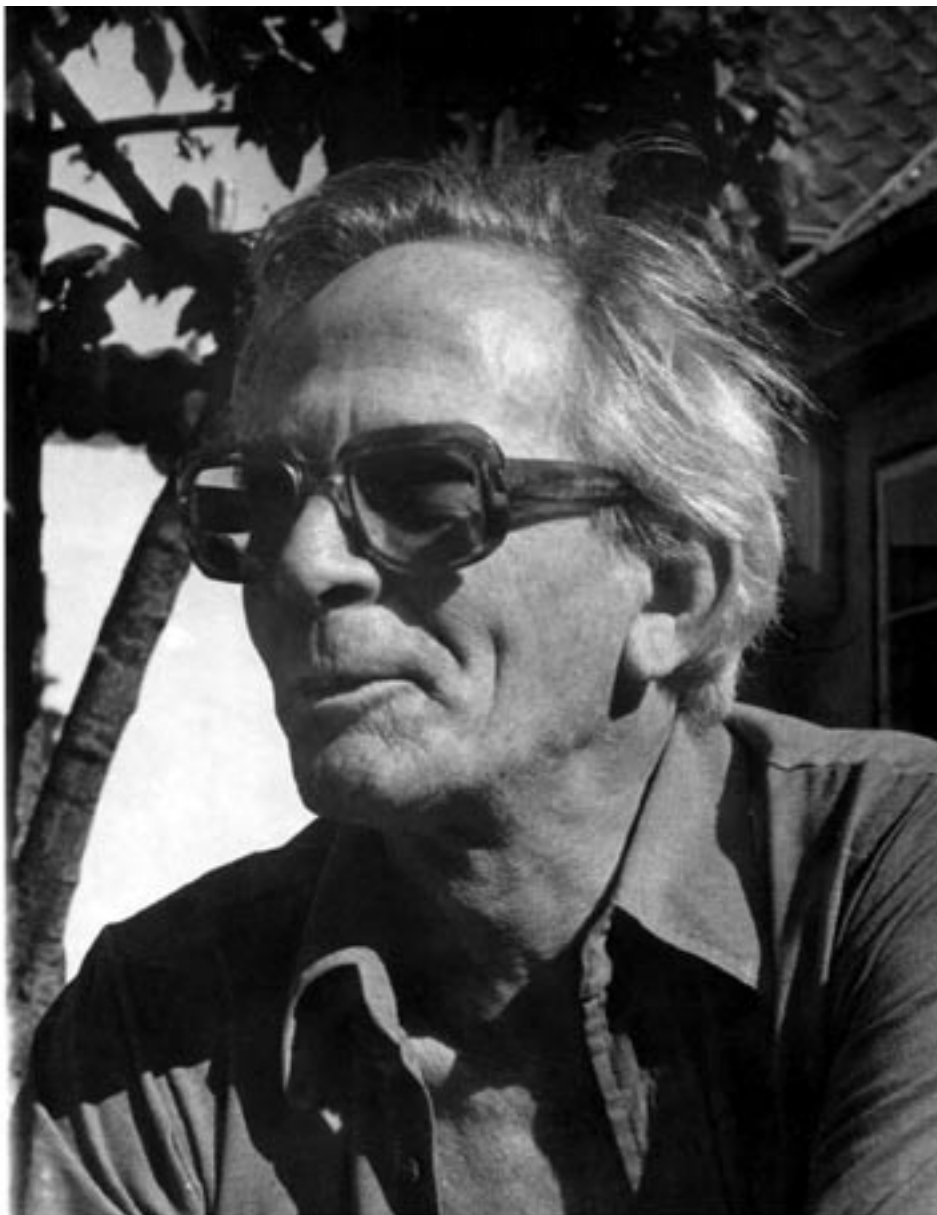
Hvad skal vi så med producenterne? Det, der skal sættes på, er et klogt og frit samarbejde. Med muligheden for at vælge et samarbejde til, hvis det er befordrende for filmen, men også en mulighed for at vælge det fra, hvis ikke det er nødvendigt i den udviklende fase. Hvis man ønsker et samarbejde kræver det præcise aftaler og rammer for den investering, der er lagt som indarbejdes og betales for. Det vigtige er, at ideer koster. Arbejdstid koster. Også selvom filmene langt fra er finansieret.

Udviklingsstøtten skal så at sige ud til kunstnerne igen og dermed give mulighed for større sammenhæng mellem investering og kunstnerisk produkt. Det vil betyde en større fleksibilitet i støttesystemet, skabe et stærkere fundament at udvikle samarbejder på og i sidste ende kunne afspejles i det vi oplever på lærredet og i fjernsynet.

Dorte Høeg Brask

Foto: Truel Jøppe

SVEN METHLING, 1918-2005

4 koner, 8 børn og papbørn, 40 film. Sven Methling, der døde i begyndelsen af august, 86 år gammel, nåede ikke så lidt. Og gjorde det på sin altid rolige og fantastisk behagelige facon. Til hans værk hører de store, folkelige filmseriesucceser som "Soldaterkammerater" og "Krummerne" samt velfærdssatiren "Vi er allesammen tossede" og krimilystspillet "Fem mand og Rosa". Sven blev også fortjent belønnet med to Bodil-statuetter, for førnævnte "Vi er allesammen tossede" med en sprudlende Kjeld Petersen og for det fine besættelsestidsdrama "Der kom en dag" - en Bodil, han delte med Carl Th. Dreyer, som han nu også deler kirkegård med på Frederiksberg.

Anders Leifer

FRA SEKRETARIATET

TILLYKKE PER FLY

Foreningen ønsker et stort tillykke med tildelingen af Kronprinsparrets Kulturpris !

ÅRETS CHAMPAGNEFEST

Sæt allerede nu kryds i kalenderen den 5. december, hvor årets brag af en champagnefest holdes i SULT. Skriftlig invitation sendes senere.

INVITATION TIL FYRAFTENSMØDE MED MICHAEL HASLUND-CHRISTENSEN

Torsdag den 27. Oktober kl. 17-20

har vi bedt den nye kort- og dokumentarfilm-konsulent Michael Haslund-Christensen komme og møde vores medlemmer til en uformel snak om hans visioner for kort- og dokumentarfilmområdet m.m.m. Skriftlig invitation sendes snarest.

RADIODRAMA angriber sendefloden...

Radiodrama udvikler i øjeblikket micro serier i 10 afsnit a 15-45 sek.
Til dette projekt søger vi forfattere/ instruktører. For mere info : JESN@dr.dk

FILMMAGASINET EKKO

Introduktionstilbud til medlemmer af Danske Filminstruktører

Magasinet EKKO startede som et filmpædagogisk blad, men har gradvist udviklet sig til det brede, debatskabende magasin om film og tv. I 2005 er magasinet udvidet med en anmeldelsessektion, det har fået nyt design og i år budt på temaer om Ondskab (foranlediget af Der Untergang), Danske Dox (med debat om dokumentarfilm i biografen og gratis Max Kestner-dvd) og Fædreland (med fokus på Per Flys filmtrilogi).

”EKKO er aktuelt uden at være dikteret af biografernes repertoireplaner. Det er tværfagligt uden at være elitært. Og så formår det at tænke originale tanker,” skrev Jyllands-Posten om det seneste nummer 29.

Magasinet fokuserer især på danske produktioner, og ud over faste skribenter som Peter Schepelern og Jakob Stegelmann svinger filmfolk pennen i magasinet, senest Christoffer Boe og Nils Malmros. Og så var det i EKKO, at Lars von Trier kickstartede sommerens debat om tilstanden i dansk film...

Medlemmer af Danske Filminstruktører tilbydes nu et års introduktions-abonnement på 5 numre for 198 kr. inkl. forsendelse (normalpris 285 kr.). Henvendelse: sekretariat@ekko.dk eller telefon 33214196. Tilbuddet gælder indtil 1. november.

I nummer 30, der udkommer i slutningen af oktober, har EKKO et tema om dansk tv-drama med interviews, analyser og kommentarer. Læs mere om EKKO, udvalgte artikler fra det trykte magasin og eksklusivt materiale:

www.ekko.dk

FRA SEKRETARIATET

HVOR hulen er pengene???

Skriv under her:

”Jeg sælger hermed min sjæl inklusive alle mine tanker, ideer og visioner, nuværende som kommende for den nette sum af kr. 1!! De vil så kunne bruges til hvad som helst, oversættes til et hvilket som helst sprog, sælges til hele universet, inklusiv alle de stjerner og planeter som endnu ikke er opdaget. Den må klippes sønder og sammen, forkortes eller forlænges, beskæres eller skæres i og du er hermed forpligtet til aldrig at kunne sælge din sjæl til andre; du skal arbejde på dette til evig tid, hvis investorerne synes det kan betale sig for dem. Du får så til gengæld ingen rettigheder, ingen final cut, ingen royalties, ingen remake-rettighed og ingen kreditering”.

Måske lidt overdrevet eller????

Faktum er at vi skal slås meget for at få en ordentlig kontrakt og her er en opfordring til IKKE AT SKRIVE UNDER PÅ NOGET FØR FORBUNDET HAR VÆRET INDE OVER. Husk det er dig der er ”ideen” – du er sjælen i filmen, uden dig var der ingen film – lad ikke andre prøve at bilde dig noget andet ind!!

En kontrakt er jo ikke bare et stykke papir der fortæller dig om den løn du får for dit arbejde. Det er ligeså meget dine royalties, remakeret, pension, merchandise og 1000 andre ting som kan vise sig at være vigtige, hvis du vil have penge for det du laver. Og du er altså i en langt bedre forhandlingsposition inden filmen er lavet end efter, og den viser sig at være blevet en succes og alle lugter penge. Så for din egen og vores andres skyld få tjekket din kontrakt og lad ydmygheden stå i gaderoben når der skal forhandles kontrakt. Vi gider ikke finde os i dårlige kontrakter, hvor vi bliver tvunget til at sælge vores sjæl for 1 kr.!!

Bestyrelsen.

HVEM HULEN ER INSTRUKTØREN ????

Vi har i den senere tid oplevet en stigende tendens til at produktionsselskaberne enten helt glemmer at kreditere instruktøren på filmplakaterne og i avis-annoncerne, eller også bliver instruktøren krediteret med så små bogstaver, at end ikke en lup kan opveje dette.

Når vi bliver opmærksom på en manglende kreditering, retter vi altid henvendelse til den berørte instruktør, og fejlen bliver herefter typisk rettet. Men vi er også ude for, at medlemmer ikke ønsker at tage diskussionen med Producenten enten på grund af, at man ikke ønsker en konflikt med en måske fremtidig samarbejdspartner og arbejdsgiver, eller også har instruktøren selv godkendt plakaternes udformning af kommercielle grunde.

Man kunne fristes til at spørge sig selv ”hvorfors er kreditering så vigtig, hvis instruktøren selv er ligeglad om han/hun bliver krediteret?”

Ved besvarelsen af dette spørgsmål er det vigtigt at forstå baggrunden for, at man krediterer filminstruktører. Af ophavsretslovens § 3, stk. 1 fremgår det at ”Ophavsmanden har krav på at blive navngivet i overensstemmelse med, hvad god skik kræver, såvel på eksemplarer af værket som når dette gøres tilgængeligt for almenheden”. Af § 3, stk. 3 fremgår videre, at denne ret som hovedregel ikke kan frafalde.

Filminstruktøren er filmens hovedophavsmand, dette fremgår indirekte af ophavsretslovens § 58. Derfor er det indlysende, at filmens instruktør har krav på at blive krediteret i medfør af ophavsretslovens § 3. Problemet er bare, at § 3 er så bredt formuleret, at den ikke angiver hvordan

og hvor, filmens instruktør skal krediteres. Krediteringen skal ifølge § 3 blot ske i henhold til hvad ”god skik kræver”. Hvordan begrebet ”god skik” vil blive defineret i fremtiden, er i høj grad influeret af hvordan skik og brug er i branchen. Hvis udviklingen betyder, at det bliver mere og mere almindeligt, at man ikke krediterer instruktøren tydeligt på avis-annoncer og på filmplakater, vil denne udvikling også smitte af på betydningen af § 3, ligesom det er sket for andre kunstnergrupper.

Derfor er besvarelsen af ovennævnte spørgsmål meget simpelt. Det er vigtigt, at instruktøren sikrer sig, at han/hun bliver krediteret på behørig vis, for hvis han/hun ikke gør det, vil det på sigt ramme alle instruktører i branchen. Vi opfordrer derfor alle vores medlemmer til at rette henvendelse til sekretariatet, såfremt man bliver opmærksom på, at man ikke er blevet krediteret for sin film.

Det er almindelig praksis, at der i instruktørkontrakterne er medtaget bestemmelser, som nærmere angiver, hvordan instruktøren er berettiget til at blive krediteret. Sørg for at der også i din kontrakt er en sådan bestemmelse og lad altid sekretariatet gennemlæse dine kontrakter før du skriver under!!

Sekretariatet.

FORENINGEN HAR FÅET NY FORBUNDSJURIST

Den 17. august startede vores nye forbundsjurist Majbritt Jeppesen. Majbritt er 25 år gammel og nyuddannet cand. jur. fra Københavns Universitet med speciale i immaterialret. På studiet koncentrerede hun sig navnlig om fagene praktisk aftaleret og individuel arbejdsret samt ophavsret – discipliner, som vores jurist herinde beskæftiger sig meget med. Majbritt har nu hovedansvaret for at forhandle instruktørkontrakter, og varetager også medlemmernes a-kassesager. Herudover vejleder hun medlemmerne i generelle juridiske spørgsmål, og virker som sekretær for Legatudvalget og Bestyrelsen. Majbritt træffes på vores hovednummer 35 83 80 05, lokal 13.

Foto: Troels Jepp

Foto: Troels Jepp

SEKRETARIATET
Majbritt, Sandra, Bibi og Christina

LEGATUDDDELINGER JUNI 2005

Navn(e)	Formål	Bev. kr.
Rejser:		
Baandrup, Jeppe / Morten Juhl	Delt. i Infinity Festival, Italien	5.170,00
Hastrup, Jannik	Delt. i Int. Children Film Fest., Mexico	5.000,00
Singh, Parminder	Delt. i Judith Weston workshop, USA	5.000,00
Tarding, Tone	Delt. I Cartoon Forum	3.500,00
		18.670,00
Research/treatment/manus/bøger:		
Micke, Jon	Research, "Dali on Trial"	10.000,00
Knudsen, Mette	Research, "Lilla bleer, bare patter og andre løgnehistorier"	10.000,00
Windeløv, Helle	Research, "Balkonerne sprog"	10.000,00
Becker-Larsen, Lars	Research, "Den bevægede Jord"	5.000,00
Dyckjær, Teis	Designfase, "Didriks Deli"	5.000,00
Glarbo, Torben	Research, "Tibetanske børns ny virkelighed"	7.000,00
		47.000,00
Produktion:		
Fox, Robert	Musik/lydflade, dokumentarfilm om Niels Bohr	15.000,00
Århus Filmværksted / Peder Andersen	Aflønning på projektet "Jyskfilm 2"	14.000,00
Invernizzi, Gianfranco	Indkøb af arkivklip, "Den Italienske Ven"	20.000,00
Knight, Fanny	Færdiggørelse af "Fotografens øje"	12.000,00
Vilstrup, Li / Trylle Vilstrup	Dokumentarfilm om alfer	20.000,00
Wendel, Linda	Materialeoverførsel og klippekonsulent, "80"	10.000,00
		91.000,00
Efteruddannelse/seminar:		
Olrik, Cecilie	North by Northwest Classics program	5.000,00
Lorentzen, Morten	North by Northwest Classics program	5.000,00
Hammerich, Eva Juel	North by Northwest Classics program	5.000,00
Thau, Lone	Delt. i Albert Maysles seminar	1.350,00
Ernst, Franz	Delt. i Chris Vogler seminar	1.200,00
Jensen, Dunja Gry	North by Northwest, Seven Samurai	18.875,00
Rasmussen, Jesper Waldvogel	North by Northwest, Kids Stories Programme	5.000,00
Weischenfeldt, Lizzi	Delt. i Dansk Kunstråds Mainstream projekt	1.500,00
Vidø, Kari	Delt. i Vibeke Wrede kursus	5.000,00
Stærmosé, Birgitte	Delt. i Chris Vogler seminar	1.200,00
		49.125,00
Diverse:		
Horsten, Michael	Dramaturgisk bistand	6.250,00
Steinmann, Andreas / CPH:DOX	Udgifter til gæster/instruktører, CPH:DOX 2005	25.000,00
DF	Indkøb af DVCAM	66.600,00
Copenhagen Int. Film Festival	Golden Swan 2005, bedste instruktør	20.000,00
Bro, Marie / Cartoon C/O Dansk Tegnefilm	Cartoon Forum 2005	50.000,00
i alt		167.850,00
Total		373.645,00

LEGATUDVALGET UDDELER MIDLER FRA DEN KOLLEKTIVE 1/3 AF BLANKBÅNDSMIDLERNE FRA COPY-DAN

De kollektive båndmidler kan søges af ophavsmænd og kunstnere indenfor alle genrer, herunder navnlig de, som yder væsentlige og nyskabende bidrag til dansk musik og film, men som ikke har mulighed for at leve af deres kunstneriske virksomhed. Næste ansøgningsfrist er tirsdag den **31. januar 2006 inden kl. 12.00**. Der skal udfyldes et ansøgningskema. Ansøgningen må højst fylde 4 A-4 sider inkl. budget. Ansøgningen skal afleveres i 7 eksemplarer. Ring til Bibi på sekretariatet og få tilsendt et ansøgningskema, eller download skemaet fra vores hjemmeside: www.filmdir.dk (>dokumenter).

RÅD OG UDVALG

Danske Filminstruktørers Legatudvalg:

Martin de Thurah, Vibeke Gad, Linda Krogsøe Holmberg, Max Kestner, Mikkel Stolt, Kasper Torsting

DFI Rådet for kort- og dokumentarfilm:

Dorte Høeg Brask, næstformand

DFI Rådet for Spillefilm:

Linda Wendel, formand

DFI Festivaludvalget for kort- og dokumentarfilm:

Birgitte Stærmosé

COPY-DAN:

Fællesbestyrelsen – Ebbe Nyvold

AVU-kopi – Ebbe Nyvold

Kabel-TV – Sandra Piras

Blankbånd – Sandra Piras

Dansk Kunsterråd:

Franz Ernst / Ulla Boje Rasmussen

Det Ny Public Service Råd:

Pi Michael

Filmkontakt NORD:

Mikala Krogh

FERA:

Anders Refn, vicepræsident

SNF:

Ebbe Nyvold, Sandra Piras

Nye medlemmer:

James Barclay

Jacob Wellendorf

Anja Kvistgaard Thomsen

Morten Meldgaard

Anna Treiman

Helene Moltke-Leth

Johan Melin

Lise Aschan

Genindmeldt:

Louise N.D. Friedberg

Udmeldt:

Frans Bauhaus

Søren Schandorf Petersen

Vibeke Juel

Iben Snebang

Shahram Astarabadi

Sven Methling død den 7.8.2005

ISSN 1601-5843

